

A. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

copyright © 2005- 2006

Ο προφορικός και ο γραπτός λόγος στη δημοσιογραφική ενημέρωση.

Το ραδιόφωνο και η τηλεόραση στον αιώνα μας, σε συνδυασμό με την ηλεκτρονική, τους υπολογιστές και τους δορυφόρους, είναι αυτά που έκαναν την ταχύτητα της μετάδοσης της πληροφορίας κρίσιμο σημείο της δημοσιογραφίας, εκμηδενίζοντας τα πλεονεκτήματα της τυπογραφίας.

Στο δεύτερο μισό του αιώνα, ο Τύπος φάνηκε **να χάνει το κύρος του** και ο γραπτός λόγος έδειξε σημάδια κόπωσης και υποχώρησης. Το ραδιόφωνο και η τηλεόραση έφεραν ξανά στο προσκήνιο την αξία του προφορικού λόγου, **ο οποίος είχε υποτιμηθεί**, μια που όποιος ήξερε και μπορούσε να γράφει είχε άμεσα την απόδειξη της ανωτερότητάς του στο πεδίο της ενημέρωσης και των ιδεών.

Το κύρος του προφορικού λόγου, συνεπικουρούμενου από αυθεντικούς ήχους και εικόνες, ανέβηκε κατακόρυφα. Οι κανόνες της ομιλίας ήρθαν στην επιφάνεια. Η καλλιέργεια του ζωντανού λόγου έγινε πάλι αξιοσέβαστος σκοπός.

Αυτή η «επίθεση» του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης, που στην πραγματικότητα ήταν επίθεση των ήχων και των εικόνων, ανάγκασε τον Τύπο να προσαρμοστεί υποχωρώντας και να αναζητήσει στην εικονογράφηση και στην ευρηματικότητα σημεία άμυνας. Ήταν μια αυθόρμητη αμυντική προσαρμογή **γιατί έβλεπε ή νόμιζε πως έβλεπε το φάσμα της εξαφάνισης μπροστά του**. Όμως, όπως συμβαίνει συχνά, την περίοδο της ενστικτώδους φοβίας και της προσαρμογής διαδέχθηκε μια νέα αυτοσυνείδηση **έντυπη δημοσιογραφία** τείνει πια να αποδεχθεί το γεγονός **ότι δεν είναι δραστηριότητα άμεσης ενημέρωσης**, αλλά ότι μπορεί να γίνει μια δραστηριότητα στοχαστικής ή αναλυτικής **ενημέρωσης**. Ετσι ξαναβρίσκει την ισορροπία, την αξιοπρέπεια και ένα νέο σκοπό για να προσηλωθεί.

Θάνος Παπαδόπουλος, Η ταχύτητα του προφορικού λόγου

(διασκευή)

Β. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ :

I. Σε ποιους λόγους οφείλεται ο περιορισμός και η υποχώρηση της έντυπης ενημέρωσης/ δημοσιογραφίας; (Μονάδες 2,5)

II «Αυτή η «επίθεση» του ραδιοφώνου.....σημεία άμυνας»: να διακρίνετε τις κύριες από τις δευτερεύουσες προτάσεις του αποσπάσματος και να γράψετε τον τρόπο που συνδέονται (παρατακτικά, υποτακτικά, ασύνδετο σχήμα). (Μονάδες 2,5)

III α) Να γράψετε το είδος και τον συντακτικό ρόλο των προτάσεων: **«να χάνει το κύρος του, ο οποίος είχε υποτιμηθεί, γιατί έβλεπε, πως έβλεπε το φάσμα της εξαφάνισης μπροστά του, ότι δεν είναι δραστηριότητα άμεσης ενημέρωσης»**.

β) Να μετατρέψετε τις παρακάτω φράσεις από τον ευθύ στον πλάγιο λόγο χρησιμοποιώντας το ρήμα εισαγωγής της παρένθεσης και κάνοντας τις αναγκαίες αλλαγές: **i. Ποιος είστε, κύριε; (Αυτός ρώτησε...)**
ii. Αν βρέχει αύριο, η εκδρομή μας θα ματαιωθεί. (Ο διευθυντής προειδοποίησε....)

(Μονάδες 2,5)

IV. α) Να βρείτε τα συνώνυμα των λέξεων: **αυθεντικούς , της ομιλίας, ενημέρωσης** και τα αντώνυμα των λέξεων: **του ζωντανού λόγου, έντυπη δημοσιογραφία**.

β) Να γράψετε τρία (3) παραδείγματα μεταφορικής χρήσης της γλώσσας από το κείμενο που σας έχει δοθεί. (Μονάδες 2,5)

Γ. ΣΥΝΤΑΞΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ :

Συμμετέχετε σ' ένα μαθητικό διαγωνισμό κατά τον οποίο μια ομάδα μαθητών υποστηρίζει την άποψη ότι ο Τύπος συγκεντρώνει περισσότερα πλεονεκτήματα σχετικά με την ενημέρωση και την πληροφόρηση των πολιτών. Να γράψετε ένα άρθρο σε 2-3 παραγράφους όπου θα υποστηρίζετε την αντίθετη άποψη, ότι δηλαδή προτιμάτε να ενημερώνεστε από την τηλεόραση. (Μονάδες 10)